

CCE PRಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **67-S**

ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Code No. : **67-S**Subject : **Third Language — SANSKRIT****तृतीय भाषा — संस्कृतम्**

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / New Syllabus)

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Private Repeater)

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

- i) ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆ-ಸಹಿತ-ಉತ್ತರಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ.
- ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು.
- iii) ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯು **A, B, C** ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಒಟ್ಟು 57 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.
'A' ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ, ಪೂರಕ ಪಾಠಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 38 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ.
'B' ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 14 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ.
'C' ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಚನಾ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ 5 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ.
- iv) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೀಸದ ಕಡ್ಡಿ (ಪೆನ್ಸಿಲ್) ಯಿಂದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು. ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- v) ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- vi) ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಿರುಪುಸ್ತಕದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಗೆರೆಯ ಪಕ್ಕದ ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು.

परीक्षार्थिनां सामान्याः सूचना :

- i) इदं प्रश्नयुक्तम् उत्तरपुस्तकम् अस्ति ।
- ii) अस्मिन् प्रश्नयुक्ते उत्तरपुस्तके प्रत्येकं प्रश्नस्य उत्तरं लेखितुं स्थलावकाशः प्रकल्पितः ।
निर्दिष्टस्थानेषु एव उत्तराणि लेखनीयानि ।
- iii) अस्मिन् प्रश्नयुक्त उत्तरपुस्तके **A, B, C** इति भागत्रयं भवति । आहत्य 57 प्रश्नाः भवन्ति ।
'A' विभागे गद्य-पद्य-पूरकपाठसम्बन्धिनः 38 प्रश्नाः भवन्ति ।
'B' विभागे व्याकरणसम्बन्धिनः 14 प्रश्नाः भवन्ति ।
'C' विभागे रचनासम्बन्धिनः 5 प्रश्नाः भवन्ति ।
- iv) परीक्षार्थिनः उत्तराणि अङ्कनी (पेन्सिल) द्वारा न लिखेयुः । पेन्सिल द्वारा लिखितानि उत्तराणि मौल्यमापनार्थं न परिगण्यन्ते ।
- v) परीक्षार्थिभ्यः प्रश्नानां पठनार्थम् अर्थग्रहणार्थं च पञ्चदशनिमेषकालावकाशः अधिकः प्रदत्तः ।
- vi) दक्षिण पार्श्वे आरक्षित स्थाने किमपि न लेखनीयम् ।

विभाग: - A
(गद्यम्-पद्यम्-पूरकपाठाः)

- I. एकवाक्येन उत्तरं लिखत — 14 × 1 = 14
1. दुण्डिराजः कः ?
 2. का जनकेन सह पुस्तकमेलां गतवती ?
 3. मेलायाः आयोजिका संस्था का ?
 4. कः ज्ञानं लभते ?
 5. पठनार्थं का आवश्यकता ?
 6. विवेकानन्दस्य शिष्यः कः ?
 7. दिलीपः भूमिं काम् इव शशास ?
 8. अर्जुनः अन्ते किं ज्ञातवान् ?
 9. किं तथैव तिष्ठति ?
 10. मेलुकोटे कस्मिन् मण्डले अस्ति ?
 11. सीतां कः अपहृतवान् ?
 12. कम् आदाय हनूमान् लङ्कातः प्रतस्थे ?
 13. लङ्कानगरं केषां राजधानी ?
 14. कदा योगिनीचक्रं पूजनीयम् ?
- II. रिक्तस्थानानि पूरयत — 3 × 1 = 3
15. अर्जुनस्य सारथिः आसीत् ।
 16. जृम्भस्व सिंह, ते गणयिष्ये ।
 17. धर्म इवाश्रितः ।

67-S

4

CCE PR

III. संयोज्य लिखत –

4 × 1 = 4

अ

आ

18. दशकण्ठः	a) घोषणम्
19. हृदयम्	b) रामः
20. उद्धोषः	c) मृत्तिकामयूरः
21. क्रीडनकम्	d) सदयम्
	e) रावणः
	f) वनम् ।

IV. द्वि-त्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत –

3 × 2 = 6

22. पुस्तकमेलायाः वेदिकायां के कार्यक्रमाः अभवन् ?
23. कर्मणः विषये भगवतः अभिप्रायः कः ?

अथवा

कतिविधाः जनाः देवं भजन्ते ? ते च के ?

24. विक्रमः योगिनीं किमिति ययाचे ?

V. श्लोकतात्पर्यं कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा लिखत –

2 × 2 = 4

25. मनसि वचसि काये पुण्यपीयूषपूर्णाः
त्रिभुवनमुपकारश्रेणिभिः प्रीणयन्तः ।
परगुणपरमाणून्पर्वतीकृत्य नित्यं
निजहृदि विलसन्तस्सन्ति सन्तः कियन्तः ॥
26. अशनं भिन्नं वसनं भिन्नम्
रूपं भिन्नं रीतिरपि ।
भिन्नं भाग्यं भिन्नो वर्णः
भिन्नं सर्वं भेददृशे ॥

अथवा

हिमालयो नः पूज्यशैलः
पूज्यनदी सा गङ्गाम्बा ।
साहित्यं नस्सङ्गीतमपि
भाषाभेदेऽप्येकमिह ॥

PR-X945

VI. संस्कृतभाषया अनुवादं करत —

2

27. ಇಂದು ರವಿವಾರ ಶಾಲೆಗೆ ವಿರಾಮವಿದೆ. ನಾಳೆ ಸೋಮವಾರ ನಾವು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವೆವು.

VII. कर्नाटकभाषया अनुवादं कुरुत —

2

28. शिवपार्वत्योः पुत्रः गणेशः । सः गजाननः विघ्ननाशकः च ।

VIII. कवेः देश-काल-ग्रन्थानां विषये लिखत —

3

29. 'वेदव्यासः'

अथवा

'भोजराजः'

IX. यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत —

3 × 3 = 9

30. "मया एतानि सर्वाणि पुस्तकानि पठितानि"

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

31. "भवान् कर्णाय साधुवादं यच्छति"

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

32. "हन्त ! वर्धते ते संरम्भः"

कः पाठः ? का अवदत् ? कम् अवदत् ?

X. कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा उत्तरं लिखत —

4 × 3 = 12

33. भारतस्य विविधतायाम् एकतां वर्णयत ।

34. मेलुकोटे क्षेत्रम् अधिकृत्य लिखत ।

35. राजा विक्रमार्कस्य औदार्यं कथं ज्ञातवान् ?

36. 'धूर्तो न सेव्यः' पाठस्य कथासारांशं लिखत ।

अथवा

'अकमहादेवी' विषये लिखत ।

XI. श्लोकद्वयं पूरयत —

2 × 4 = 8

37. तमोघ्नाय

..... पतये नमः ॥

38. शीलं

..... निधिः ॥

विभाग: - B
(व्याकरणविभाग:)

XII. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकाय चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं उपयुक्तं वा वर्तते । उपयुक्तं विकल्पं चित्वा प्रश्नस्य समक्षे निर्दिष्टस्थाने अक्षरसहितम् अस्योत्तरं पूर्यतु — 12 × 1 = 12

39. 'हरिरेव' — अत्र अयं सन्धिः भवति —

(A) जश्त्वः	(B) विसर्गः
(C) गुणः	(D) सवर्णदीर्घः ।

40. 'उत्सवः' — एतस्य पर्यायपदम् इदं भवति —

(A) पर्व	(B) वृष्टिः
(C) देवः	(D) सागरः ।

41. मेलुकोटे साधकानां तीर्थक्षेत्रः । इदं वाक्यं शुद्धं भवति —

(A) मेलुकोटे साधकानां तीर्थक्षेत्रे	(B) मेलुकोटे साधकानां तीर्थक्षेत्रम्
(C) मेलुकोटे साधकानां तीर्थक्षेत्राणि	(D) मेलुकोटे साधकानां तीर्थक्षेत्रेण ।

42. 'अचिरेण' — एतस्य विरुद्धार्थक पदम् इदं भवति —

(A) विचरेण	(B) चरेण
(C) चिरेण	(D) विचारेण ।

43. 'चन्द्रोदयः' — अत्र सन्धिविभजनम् एवं भवति —

(A) चन्द्रो + उदयः	(B) चन्द्रा + उदयः
(C) चन्द्रः + उदयः	(D) चन्द्र + उदयः ।

44. 'प्रश्नान्' — अस्य एकवचनरूपम् इदम् —

(A) प्रश्नम्	(B) प्रश्नेभ्यः
(C) प्रश्नयोः	(D) प्रश्नाः ।

45. 'प्रेषयति' – अस्य बहुवचनरूपम् एवं भवति –
 (A) प्रेषयामि (B) प्रेषयतः
 (C) प्रेषयसि (D) प्रेषयन्ति ।
46. 'त्रिभुवनम्' – अस्य विग्रहवाक्यम् एवं भवति –
 (A) त्रीणि भुवनानि (B) त्री भुवनम्
 (C) त्रयाणां भुवनानां समाहारः (D) भुवनानां त्रयम् ।
47. 'लम्बोदरः' – अत्र अयं समासः अस्ति –
 (A) तत्पुरुषः (B) अव्ययीभावः
 (C) द्वन्द्वः (D) बहुव्रीहिः ।
48. 'सूत्रधारः' अत्र एषा विभक्तिः भवति –
 (A) षष्ठो (B) सप्तमी
 (C) चतुर्थी (D) प्रथमा ।
49. पठितवती, लिखितवती, पठिता, नीतवती – अत्र समूहेतरपदम् इदं भवति –
 (A) पठितवती (B) लिखितवती
 (C) पठिता (D) नीतवती ।
50. 'अगच्छत्' – अत्र एषः लकारः अस्ति –
 (A) लृट् (B) लङ्
 (C) लट् (D) लोट् ।

XIII. चतुर्थपदं लिखत – 2 × 1 = 2

51. i) निपुणस्य भावः – निपुणता :: अर्हस्य भावः – ।
 ii) कुन्त्याः अपत्यं पुमान् – कौन्तेयः :: गङ्गायाः अपत्यं पुमान् – ।

XIV. कृदन्तपदं चित्वा लिखत – 2 × 1 = 2

52. i) देवी विराजमाना अस्ति ।
 ii) शिवेन लोकः रक्षितः ।

विभाग: - C
(रचनाविभाग:)

- XV. अलङ्कारं विवृणुत — 2
53. “मुखं चन्द्रः इव सुन्दरम्” ।
- XVI. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दसः नाम लिखत — 2
54. मनसि वचसि काये पुण्यपीयूषपूर्णाः ।
- XVII. पत्रं लिखत — 4
55. अध्ययनविषये मित्रं प्रति पत्रं लिखत ।

अथवा

दिनद्वयस्य विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विराम पत्रं लिखत ।

- XVIII. प्रबन्धम् लिखत — 5
56. परिसरसंरक्षणम् ।

अथवा

कर्नाटकराज्योत्सवः ।

- XIX. गद्यभागं पठित्वा प्रश्नानां उत्तरं लिखत — 4 × 1 = 4
57. कस्मिंश्चित् ग्रामे बहुकालपर्यन्तम् अनावृष्टिः आसीत् । भूमिः शुष्का जाता पेयजलस्य अपि अभावः जातः । तदा जनाः दैवज्ञस्य समीपं गत्वा पृष्ठवन्तः । तदा सः ‘त्रीणि वर्षाणि वृष्टिः न भविष्यति’ इति उक्तवान् । तत् श्रुत्वा ग्रामवासिनः सर्वे जीवनार्थं बहुदूरं गतवन्तः । सः ग्रामः एव निर्जनः जातः ।
- i) बहुकालपर्यन्तं कुत्र अनावृष्टिः आसीत् ?
ii) कस्य अभावः जातः ?
iii) जनाः कस्य समीपं गत्वा पृष्ठवन्तः ?
iv) दैवज्ञः कति वर्षाणि वृष्टिः न भविष्यति इति उक्तवान् ?